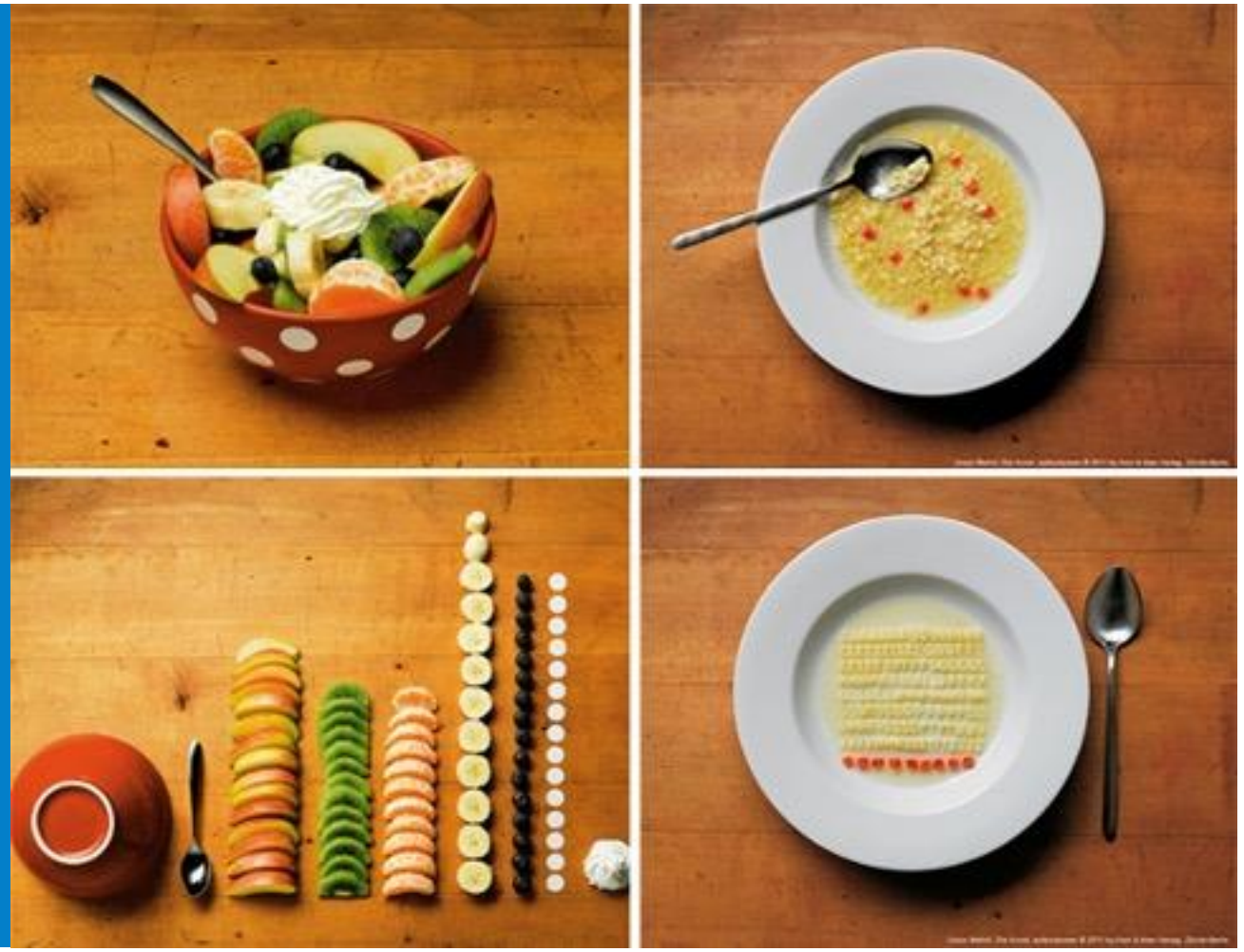
VRIJE UNIVERSITEIT AMSTERDAM

CENTRE FOR TEACHING & LEARNING

De sociaal-emotionele dimensie in het opruimen van curricula

Wouter Buursma
Hilde Remmers

Bron: Ursus Wehrli – The Art of Clean Up

**“Het is makkelijker om een raket de lucht in te sturen,
dan het curriculum van Lucht- en ruimtevaarttechniek te veranderen”**

(Anoniem, 2026)

Het ontstaan van ‘de SED-methodiek’

Waarom?

Nieuw probleem?

Waarom creëren we geen ruimte?

‘Haal af en toe de bezem door het curriculum’

Nieuws | de redactie

1 maart 2023 | Hoe kunnen opleidingen ervoor zorgen dat hun curricula van goede kwaliteit blijven?

VAN12 TOT18 vo

20 september 2021 4 min.

Het onderwijs lijdt aan edubesitas

Curricular Hoarding

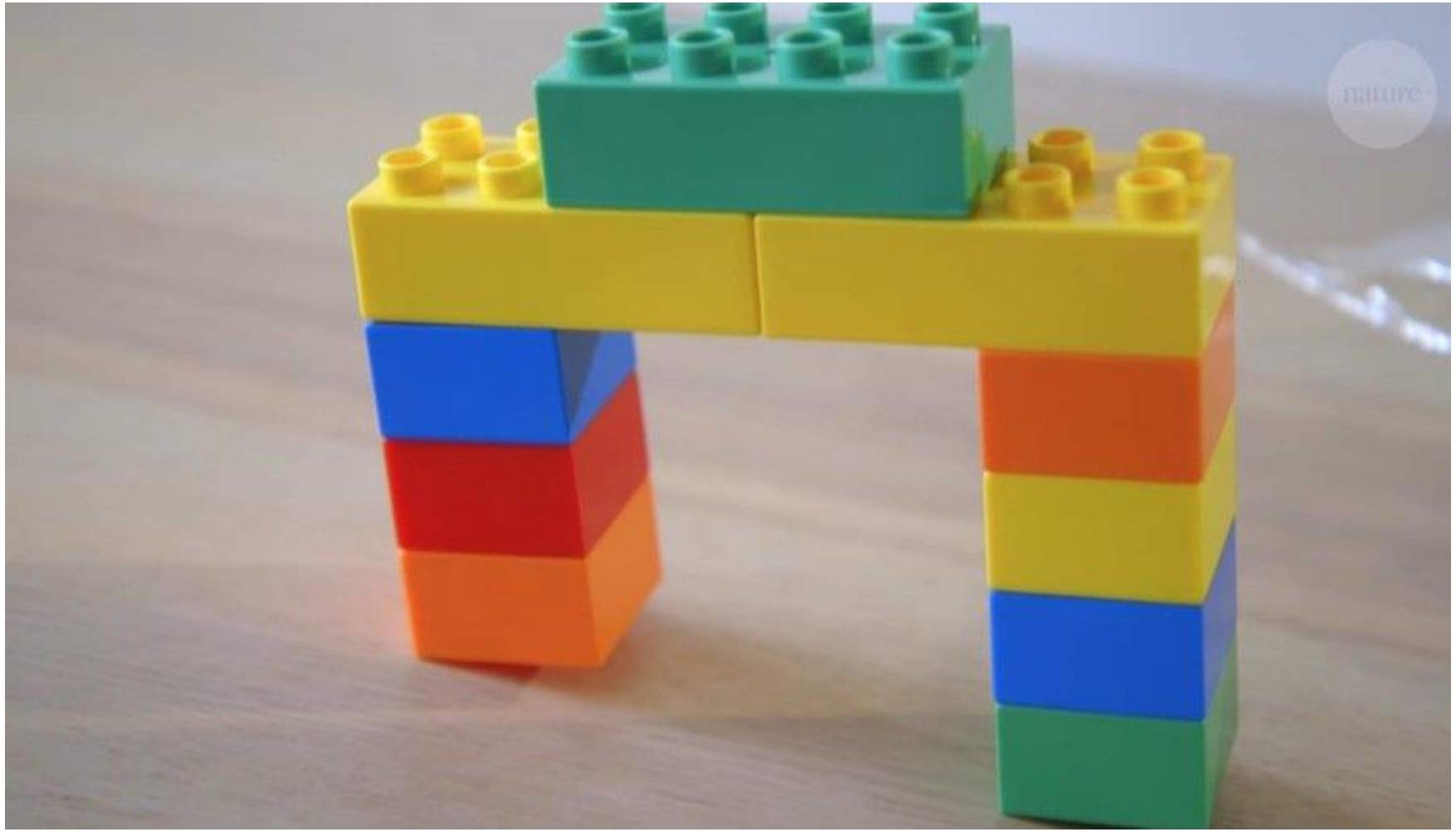
Frank Romanelli, PharmD, MPH

University of Kentucky College of Pharmacy, Lexington, Kentucky
Executive Associate Editor, *American Journal of Pharmaceutical Education*, Arlington, Virginia

Submitted June 5, 2019; accepted July 8, 2019; published January 2020.

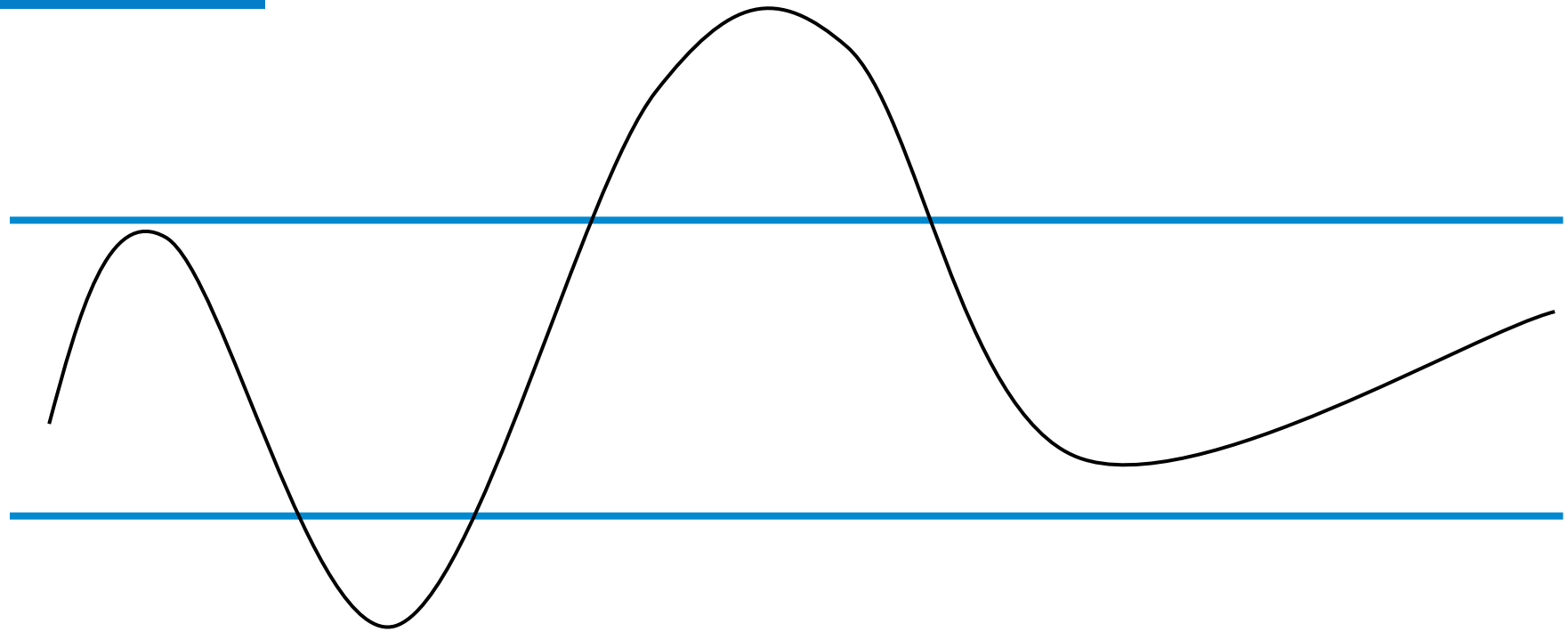
“Teachers involved in developing curricula tend to add rather than replace content, observing that they want to add new content in response to changing time and needs, but they hardly let go of any of the previous goals and content”.

OECD (2020). *Curriculum overload: A way forward*. OECD Publishing

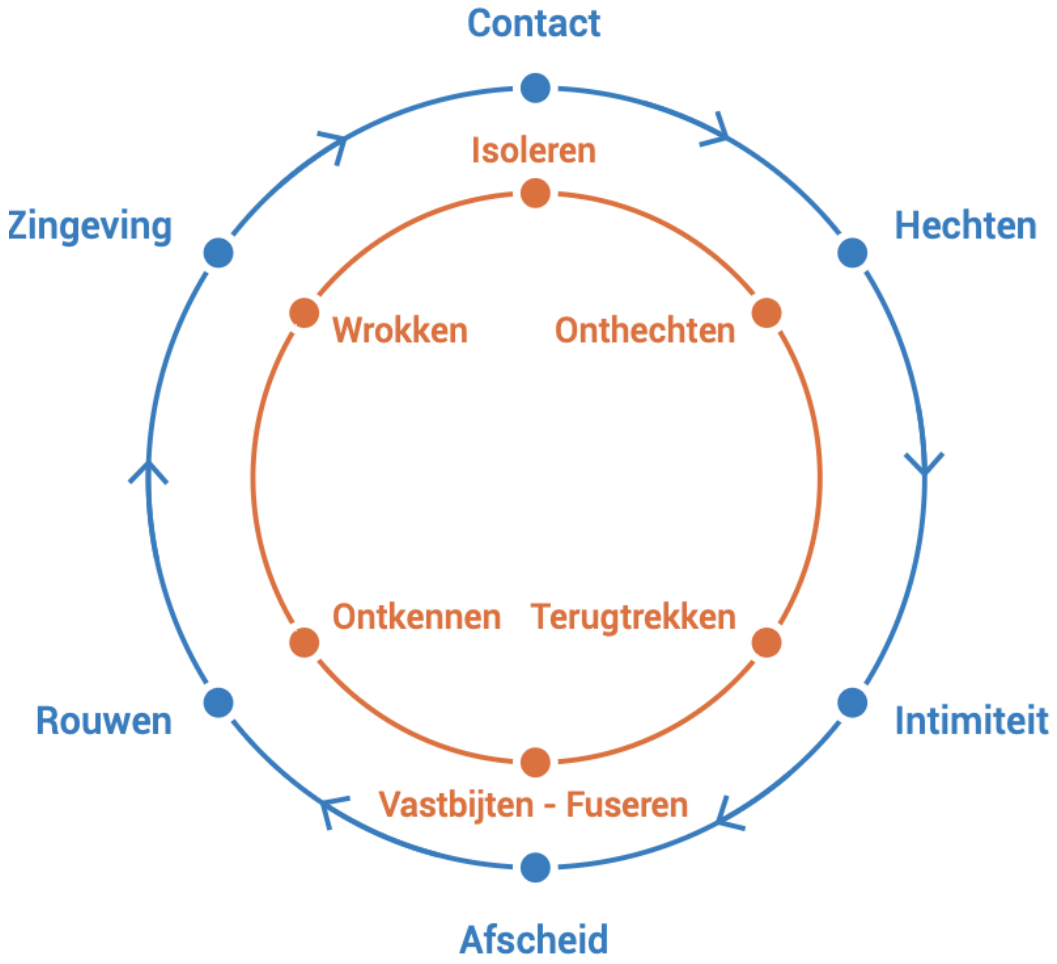

Adams, G.S., Converse, B.A., Hales, A.H. et al. People systematically overlook subtractive changes. Nature 592, 258–261 (2021). https://doi.org/10.1038/s41586-021-03380-y

Window of tolerance

Contactcirkel

Contactcirkel (gebaseerd op de “cycle of bonding” door George Kohlrieser)

Weerstand of Verlies?

Verlies van autonomie (wil ik me verbinden met een ander?)
Verlies van hechting (bij wie of wat voel ik met veilig?)
Verlies van intimiteit (met wie of wat ben ik verbonden?)
Verlies van grond (waar hoor ik thuis?)
Verlies van structuur (wat is mijn rol?)
Verlies van identiteit (wie ben ik?)
Verlies van vertrouwde wereld (wat is mijn houvast?)
Verlies van toekomst (waar ga ik heen?)
Verlies van betekenis (wat is de zin hiervan?)
Verlies van controle (ik voel me overdonderd)

van Wielink, J., Fiddelaers-Jaspers, R., & Wilhelm, L. (2021). *Taal van transitie: Je roeping als leider in een wereld van verandering*. Heeze: Circle Publishing.

SED methodiek

De methodiek bestaat uit 4 elementen, namelijk:

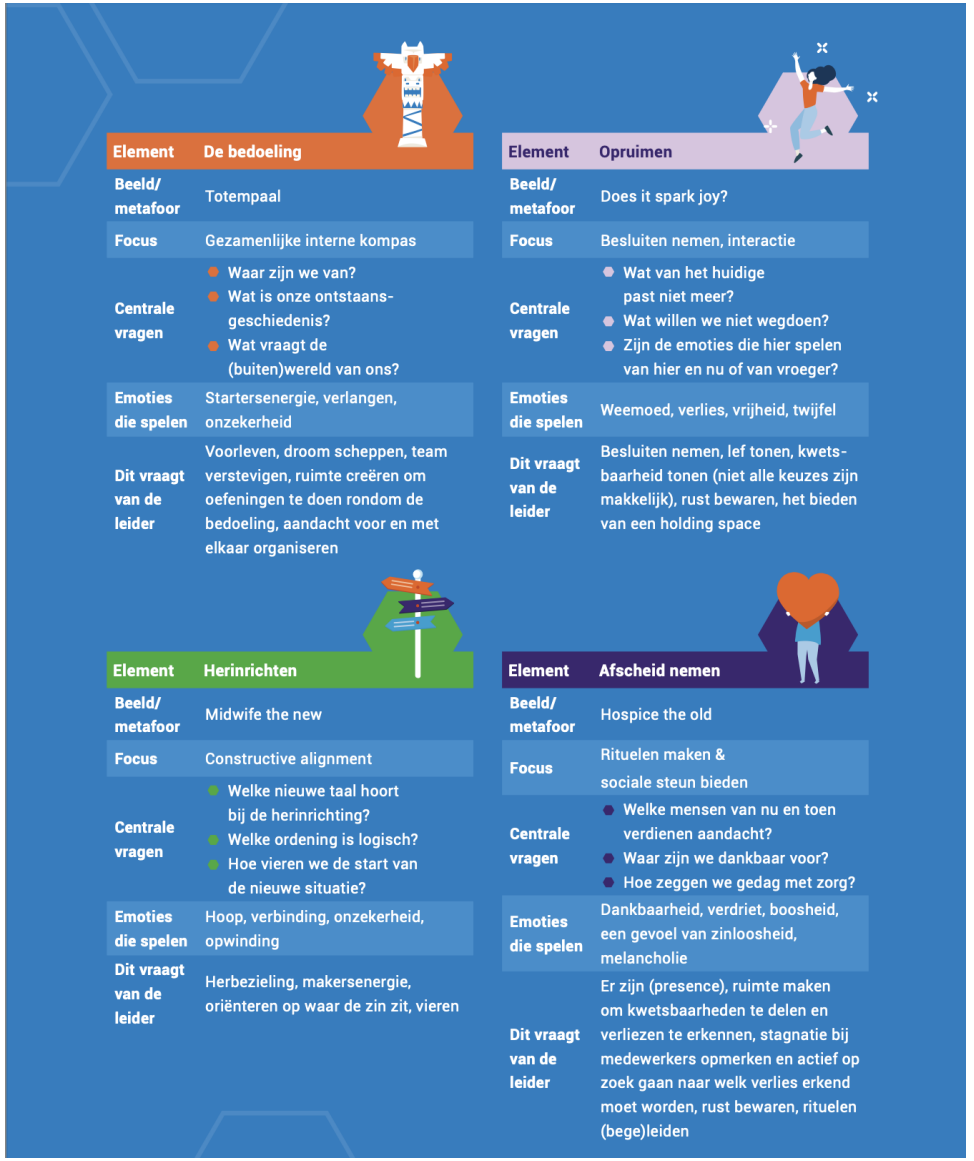
- Bedoeling
- Opruimen
- Afscheid nemen
- Herinrichten

Figuur 2 SED-methodiek

Whitepaper

Link naar whitepaper

Element	De bedoeling
Beeld/ metafoor	Totempaal
Focus	Gezamenlijke interne kompas
Centrale vragen	• Waar zijn we van? • Wat is onze ontstaans-geschiedenis? • Wat vraagt de (buiten)wereld van ons?
Emoties die spelen	Startersenergie, verlangen, onzekerheid
Dit vraagt van de leider	Voorleven, droom scheppen, team verstevigen, ruimte creëren om oefeningen te doen rondom de bedoeling, aandacht voor en met elkaar organiseren

Element	Opruimen
Beeld/ metafoor	Does it spark joy?
Focus	Besluiten nemen, interactie
Centrale vragen	• Wat van het huidige past niet meer? • Wat willen we niet wegdoen? • Zijn de emoties die hier spelen van hier en nu of van vroeger?
Emoties die spelen	Weemoed, verlies, vrijheid, twijfel
Dit vraagt van de leider	Besluiten nemen, lef tonen, kwets-baarheid tonen (niet alle keuzes zijn makkelijk), rust bewaren, het bieden van een holding space

Element	Herinrichten
Beeld/ metafoor	Midwife the new
Focus	Constructive alignment
Centrale vragen	• Welke nieuwe taal hoort bij de herinrichting? • Welke ordening is logisch? • Hoe vieren we de start van de nieuwe situatie?
Emoties die spelen	Hoop, verbinding, onzekerheid, opwinding
Dit vraagt van de leider	Herbezieling, makersenergie, oriënteren op waar de zin zit, vieren

Element	Afscheid nemen
Beeld/ metafoor	Hospice the old
Focus	Rituelen maken & sociale steun bieden
Centrale vragen	• Welke mensen van nu en toen verdienen aandacht? • Waar zijn we dankbaar voor? • Hoe zeggen we gedag met zorg?
Emoties die spelen	Dankbaarheid, verdriet, boosheid, een gevoel van zinloosheid, melancholie
Dit vraagt van de leider	Er zijn (presence), ruimte maken om kwetsbaarheden te delen en verliezen te erkennen, stagnatie bij medewerkers opmerken en actief op zoek gaan naar welk verlies erkend moet worden, rust bewaren, rituelen (bege)leiden

De sociaal-emotionele dimensie in het opruimen van curricula

Wil je meer weten?
Wouter Buursma (W.Buursma@vu.nl)
Hilde Remmers (h.t.remmers@vu.nl)

Met dank aan:
Susan Voogd - onderwijsspecialist VU CTL
Klaas de Zwaan - VU projectleider SCJ
Piet Bouman – VU pilotcoördinator SCJ

Janneke Waelen - directeur VU Centre for Teaching and Learning